

Resna beseda

Zelo zanimiv dokument časa je pastirsko pismo, ki ga je te dni objavil nadškof v Cincinnati John Mac Nicholas. To pismo razodeva neznosne razmere, ki vladajo v velekapitalističnih državah severne ameriške Unije, v bistvu pa, čeprav v več ali manj zmanjšani obliki, po vsem sodobnem svetu sploh. Najbolj važno pa je v tem oziru, da kaže škof na glavni vzrok, oziroma na pravega krivca, kateremu je pripisati sodobno brezverstvo, predvsem v obliki komunizma. Ta krivec je prevlada bogastva ali plutokratizem, kakor izvaja cerkveni dostojanstvenik ameriškega vele mesta.

V USA — tako začenja nadškof svoje pismo — izrabljajo demokratsko svobodo za to, da v gospodarskem življenju vsak dela, kar hoče, in posledica tega je seveda najhujša razredna borba. Kapitalisti in industrialci se po večini ne dajo poučiti in si želijo nazaj časov pred Rooseveltom, ko so lahko z delavsko množico delali kakor s sužnji, in so smeli kopiciti dobičke brez meje in brez ozira na svoje ljudi in na državno občestvo. Če bi se ljudje sami ne bali revolucije in anarhije, ki bi jo prinesla, ker v komunizmu malokdo še veruje, bi jo že zdavnaj imeli, ker velekapitalisti sami storijo s svojo brezobzirno pohlepnostjo vse, da bi čimprej izbruhnila. Praktičnemu brezboštvu kapitalistov odgovarja naučno brezboštvo revolucionarjev, ki si domisljajo, da bodo svet zboljšali na podlagi ateizma. Ker ne vladajo več pamet, ampak sami nagoni, tako v taboru desnice kakor v taboru leve, zato je ves svet naravnost brez uma, saj že sveto pismo pravi, da le brezumnež taji Boga. Brezboštvo je zavrglo navedeni zakon tudi naučno — seveda je to lažljiva navedba — potem ko ga je velekapitalizem pogazil praktično. Kakšne posledice ima to, vidimo v Španiji, v kateri je boljševešim pomoril 300.000 krščanskih ljudi in samo zaradi tega, ker so bili prepričani katoličani, 6000 duhovnikov, 20.000 redovnikov in 11 škofov. Na taka grozodejstva pa ni zadosten odgovor, če opozarjamo delavce, da bo njihova usoda pod boljševeškim diktatorom še hujša. Naš pravi odgovor mora biti samo evangelijska dejavnost, to je dejanska socialna pravičnost in bratovsko spoštovanje vseh ljudi, priznanje človeškega dostojanstva tudi delavcu, pravične mezde in odgovornost posameznika in družbe za usodo gospodarsko slabjših. Seveda ni mogoče delavca kar čez noč prevesti iz liberalno-individualističnega kapitalizma v stanovsko sodelovanje delodajalca in delavca na podlagi enakopravnosti. Treba je za to poštenega dela po dobre volje, posebno na strani današnjih posestnikov zasebnih dobrin.

H komunizmu so veliko pripomogle tudi liberalne države same, oziroma državniki, ki delajo tako, kakor da za svojo politiko niso nikomur odgovorni, najmanj pa Bogu in njegovemu moralnemu zakonu. Posebno vlada USA je napram veri popolnoma brezbrizna, in pod plaščem svobode dovoljuje, da se razvija komunizem. Radikalno levičarstvo se lahko širi brez ovir, ker so mnogi državni politiki sami v svojem srcu prevratneži ali pa so se vdali v usodo, pa mislijo, da se bodo rešili na ta način, če pustijo ekstremiste šariti, kakor in kolikor hočejo. Nadalje ameriška država čisto nič ne ščiti družine. Dopusča ločitev in meni, da zakon nima nobene funkcije v družbi. K temu pride še samovoljno urejanje rojstev, zaradi česar sploh ni več družinskega življenja, oziroma je ostalo brez svojega naravnega smisla in namesto na ter moški in ženske iščejo zato utehe povsod drugod kakor v družinskem občestvu. Tudi tiskovna svoboda se preveč zlorablja. Pametna tiskovna svoboda v mejah moralnega zakona je največji blagor za državo, ker omogoča kritiko in opozicijo, neomejena svoboda pa družbo ruši. Žalibog velik del časnikarjev v USA smatra žurnalizem samo za posel, ki mora prinašati dobiček, in se zato ne bojuje nobenih senzacij in nobenih laži ter špekulacij z neumnostjo bralcev, ker se na ta način najlažje zasluži denar. Potem imamo slabo vzgojo, ker tudi v Ameriki avtoriteta staršev ne velja prav nič več in se sme v državnih šolah podirati vera v Boga in v etični zakon. Kaj čuda, če potem otroci že zgodaj zapadajo komunizmu ali, bolje rečeno, pravemu nihilizmu.

Glavni vzrok revolucionarnim idejam pa je socialna krivičnost, pravi končno nadškof. Ameriški delavec ve, da se med povzročitelji minule svetovne vojne nahajajo tudi finančni cesarji Amerike, ki so si iz potokov krvi naredili potoke zlata. Če danes delavcu ne priznavajo človeških pravic, so oni tisti, ki so prvi začeli razredno borbo, ker so delali in delajo socialno krivico, iz socialne krivice pa se nujno mora roditi socialna, oziroma razredna borba. Plutokratizem je bil tisti, ki se je prvi odpovedal Boga, ko je dejal: »Bog je Bog, posel je pa posel!« Tako mnenje je dejansko popolno brezboštvo, čeprav tisti, ki to načelo izreka in se po njem ravna, ima Boga še vedno na ustih. Ni mogoče v nedeljo služiti Bogu, med tednom pa tlačiti sočloveka. Tak »kristjan« sam do kliča komunizem, ker postane gospodar sužnjem in množi ljudsko bedo ter na ta način pomaga, da se ustvarjajo armade bodoče revolucije. Plutokratizem je industrijsko gospodarstvo razvil v brezmejnost. Brez ozira na obči blagor je vzbujal vedno nove potrebe in je ljudsko delo zamenjal s stroji.

Cerkev in papeži, ki jih je prvi začel smešiti liberalizem gospode, so se vedno protivili

Nemčija in Italija Japonski odsvetujeta vojevanje s SSSR

Nove praske na mandžursko - sovjetski meji

London, 9. avg. TG. »The Times« objavlja daljša poročila o bojih med sovjetskimi in japonskimi četami na tromejeju med Sovjetijo, Mandžurijo in Korejo. Najbolj značilna vest, ki jo prinašajo, pa zadeva zadržanje obeh evropskih vojsk. Japonske, namreč Italije in Nemčije. »Times« dopisnik je namreč iz najbolj verodostojnega vira izvedel, da sta nemški in italijanski poslanik obiskala japonskega zunanjega ministra in mu nasvetovala veliko vzdržnost in pomirljivost pri obravnavanju spora s sovjetsko Rusijo. Sedanjí trenutki da nikakor ni najboljši za protikomunistično trovezje (Japonska-Nemčija-Italija), da bi začela bojni prepri s sovjetsko Rusijo. Japonska da je preveč obremenjena na Kitajskem, Nemčija da ima sama velike skrbi zaradi morebitnega hudega razvoja češkoslovaškega vprašanja, Italija pa da mora posvetiti svojo pozornost drugim evropskim in afriškim vprašanjem, ki jo neposredno zanimajo. »Timesov« dopisnik pravi, da se je korak Nemčije in Italije zgodil preteko sotobo popoldne in da je napravil pri japonski vladi silen vtis. Razgovor japonskega poslanika v Moskvi z zunanjim komisarjem Litvinovom da je bil že pod vtisom tega koraka.

Tokio, 9. avgusta, b. »Times« poroča, da so japonski vojskovodje izgubili vsako upanje v skorajšnje mirno ureditev spora na sovjetsko-japonski meji, akoravno se še vedno vodijo pogajanja v Moskvi. Po izjavi predstavnikov japonskega vojnega ministerstva prevladuje vtis, da bo iz sedanjih sporov na sovjetsko-japonski meji nastala prava vojna. Japonski vojaški krogi trdijo, da ima sovjetska Rusija na sami meji pri Čangkuengu zbrano najmanj eno divizijo s potrebnimi topništvom, tanki in letali. O moči japonskih čet ne govorijo ničesar.

Tokio, 9. avgusta, AA. (Reuter.) O zadnjih epopdijah pri Čangkuengu in Sačaoingju so se zvedele tele podrobnosti:

Po srditih bojih, ki so divjali večeraj zjutraj, so Japonci dobili smoti nova ojačenja in so tudi izboljšali svoje postojanke ter jih na novo utrdili. Pričakujejo namreč nov sovjetski napad. Mir, ki ki je zavladal popoldne, so zmotili sovjetski topovi, ki so bombardirali levo-japonsko krilo na višinah Čangkuenga. Sovjetska letala so odkrila japonske postojanke ter začela z ognjem iz strojníc obšipavati ceste v notranjosti Koreje. Sovjeti so napadli tudi železniško progo.

Po uradnih japonskih podatkih se umikajo sovjetski tanki proti Novokijevsku v Sibiriji. Prav tako pravi to poročilo, da se je tudi velik del sovjetske pehote umaknil s prvih bojnih črt.

Sovjetsko topništvo je danes popoldne bombardiralo japonske postojanke pri Čangkuengu. Uradno poročajo, da se zbirajo v Novokijevsku veliki oddelki sovjetskih čet.

Tokio, 9. avgusta, AA. (Stefani.) Od davi obstreljuje sovjetsko topništvo japonske postojanke na meji, japonsko topništvo pa te napade energično zavrača. 40 sovjetskih letal je bombardiralo japonske postojanke na Čangkuengu. Po informacijah agencije Domei se je redno število sovjetskih letal, zbranih na meji, potrojilo.

Sovjetski mikrofoni na bojišču

London, 9. avgusta, b. »Daily Express« poroča, da se je slišalo na nekaterih radijskih postajah poročilo sovjetske postaje Habarovsk o borbi pri Čangkuengu. Poslušalci so točno slišali pokanje strel. Napovedovalec je izjavil, da opazuje borbo med sovjetskimi in japonskimi četami. Strelski jarki so oddaljeni le 200 m, med njimi pa leži mnogo mrtvih in ranjenih vojakov obeh strank.

Silne vojaške vaje Nemčije

London, 9. avgusta, TG. Nemška vlada je za bodoče orožne vaje vpoklicala en milijon 350.000 rezervistov, ki bodo ostali pod orožjem najmanj dva meseca. Vsi kmetje in lastniki avtomobilov so bili pozvani, da do 15. avgusta prijavijo in vojaškim oblastem — ako jih pozovejo — oddajo prometna sredstva. Prebivalstvo pa je pozvano, da stavi na razpolago vojaški upravi »naravna darila«, kot živeč, drva in podobno. Kmetom, ki so napovedali, da do 15. avgusta ne bodo končali z delom na polju pri pospravljanju žetve, je oblast obljubila zadostno število pomožnega delavstva, da bodo delo lahko do 15. avgusta končali. Pozivi, ki so jih SA in SS organizacije razposlale na svoje članstvo, poudarjajo dobesedno, »da je neizbežno potrebno, da je do 15. avgusta vsa žetev pospravljena v shrambe, tako da bomo od inozemstva do prihodnje žetve neodvisni«. Povelja se po vsem nemškem ozemlju že izvajajo. To poročilo je objavil list »Sunday Times«.

Vesti iz Avstrije

„Marijanišče“ v Celovcu ukinjeno?

Dunaj, 9. avgusta, TG. Listi objavljajo vest, da je v koncentracijskem taborišču v Dachau, kjer je umrl bivši Schuschniggov vodja domovintakemu suženjstvu. Cerkev je zaščitnica malih in slabih ter zatiranih. Tudi je ona edina, ki se še briga za blagor družine in se bori proti temu, da delavca smatrajo kot stroj in da se človeška delavna moč vrednoti edino kot tržno blago. Leon XIII. je obsodil tudi truste in monopole, ker so najboljše orožje za rdeči državni kapitalizem.

Končno pravi škof, da ne sme danes nihče stati ob strani, ko gre za usodo sveta. Brezbrizneži so zločinci. Fanatizmu brezbožnikov je treba postaviti nasproti brezmejno ljubezen do bližnjega in socialno pravičnost ter moralizacijo vseh javnih odnošajev življenja.

Maršal Čangkajšek sam vodi kitajsko protioleznivo

Sanghaj, 9. avgusta, b. INS poroča: Kitajske čete so pod neposrednim poveljstvom maršala Čangkajškega pričele severno od reke Jangce v širini 80 km veliko ofenzivo, da bi razbile japonsko prodiranje proti Hankavu. Japonci so bili na obeh straneh vrženi daleč nazaj. Kitajska ofenziva se je pričela z napredovanjem 3 kolon. Na obeh straneh so srditi boji zahtevali ogromno število mrtvih in ranjenih. Južna kitajska kolona je zavzela nekaj postojank v boju na nož. Ta kolona se sedaj bliža Hvangmeju, ki so ga pred kratkim zavzeli Japonci. Severna kitajska vojska se bliža Reihu, tretja kolona pa je pričela prodor proti Su-Sungu. Japonci poročajo o borbah še ni. Po neki kitajski vesti iz Hankava so Japonci umaknili velik del svojih čet iz kitajskih pokrajin in jih vrgli v Mandžurijo, ker se bojijo, da se

Izjavi voditelj obeh vojnih sil: General Araki : maršal Blücher

Rim, 9. avgusta, m. V zvezi z dogodki na Daljnem vzhodu poudarjajo tukajšnji listi pomen izjave, ki jo je dal časnikarjem v Tokiju general Araki. V tej izjavi general Araki ne izključuje možnosti, da se bo spor s sovjetsko Rusijo poravnal na miren način. Seveda če bo sovjetska Rusija nadaljevala s svojim dosedanjim izzivanjem, bo Japonska prisiljena sprejeti borbo v najresnejši obliki. »Mi se ne bojimo vojne, kajti sposobni smo voditi borbo na dveh frontah,« je dejal general Araki. »Vsekakor smatramo, da bo do konca avgusta, najdalje pa do septembra položaj razčiščen, ker moramo biti na jasnem, ali naj računamo z mirom ali z vojno. V idenem oziru vlada seveda med Japonsko in sovjetsko Rusijo ogromen prepad. Razen tega Japonska tudi nima zaprtih oči glede pomoči sovjetske Rusije, ki jo daje Kitajcem. Vse to lahko prej ali slej dovede do odkritega oboroženega spopada.«

Poleg govora generala Arakija je italijanski tisk zabeležil tudi govor, ki ga je imel po radiu v Havarovsku poveljnik sovjetske armade na Daljnem vzhodu maršal Blücher. Maršal Blücher je poudaril, da se sedanji položaj ne more primerjati z onim iz leta 1904. »Jaz nisem Koropatkinec,« je dejal Blücher »ia tudi rdeča vojska ni niti po svoji sestavi, niti po svoji pripravljenosti na tako nizki stopnji, kakor je bila svoječasnno cesarska vojska.«

Stalin se vojne boji

V zvezi s tem prinašajo italijanski listi vest iz Londona, da Stalin, zlasti pa Litvinov, skušata z vsemi sredstvi pomiriti maršala Blücherja, ki je neomejeni gospodar Daljnega vzhoda. Stalin je poslal na Daljni vzhod šefa generalnega štaba rdeče armade, ki ima nalogo da pridobi Blücherja za mirno rešitev spora s Japonsko. Litvinov je proti vsaki vojni intervenciji. Po mnenju Litvinova bi vojni zapletljaji na Daljnem vzhodu znatno oslabil položaj sovjetske Rusije v Evropi.

Lord Runciman v stiku z manjšinami v ČSR

Praga, 9. avgusta, b. V hotelu »Aleronc« je bilo danes zelo živahno, prav tako tudi v predsedstvu vlade. Lord Runciman in njegovi pomočniki so večeraj ves dan proučevali razne predloge in poročila, danes pa bodo zaslišali želje delegatov sudetsko-nemške stranke. Delegati sudetsko-nemške stranke bodo izročili lordu Runcimanu tudi obljubljeni spomenico. Spomenica bo obsegala predvsem rešitev raznih gospodarskih problemov. Danes je napovedan tudi obisk delegatov zedinjene madžarske opozicijske stranke, ki bodo prav tako izročili spomenico glede avtonomije za madžarske manjšine na Slovaškem. Nocoj se bodo delegati sudetsko-nemške stranke sestali z lordom Runcimanom, da nadaljujejo pretekli teden prekinjene razgovore o vsebini sudetske spomenice. Zanimivo je, da se voditelj sudetsko-nemške stranke Konrad Henlein še ni pojavil pri pogajanjih z britanskim poslanikom. On se trenutno še mudi v Hebu. Njegov sestanek z Runcimanom pričakujejo konec tega tedna. Do sestanka bo prišlo seveda v Pragi. V teku večerajšnjega dne so se razširile vesti, da bo lord Runciman v drugi polovici avgusta odpotoval v London, da tam govori o tem vprašanju z ministrskim predsednikom Chamberlainom in da londonske politične kroge počti o njegovem delu v Pragi. Te vesti pa je britanska misija danes demantirala ter poudarila, da lord Runciman ne namerava zaenkrat odpotovati v London, ker ga bo delo v Pragi zamudilo več tednov. Poučeni politični krogi pa vseeno upajo, da bo lord Runciman obiskal London po izvršenem delu, če ne bodo medtem nastopile kakšne težave. On bo proučil načrte in zahteve obeh strank ter se posvetoval tudi v Londonu, preden bo stopil v direktna pogajanja med sudetsko-nemsko stranko in češkoslovaško vlado.

Spet pretep v vasi v Krkonoših

Praga, 9. avgusta, AA. (ČTK.) Izvedele so se tele podrobnosti o pretepu, ki je zakrivil smrt sudetskega Nemca Bayerla v Studli v pokrajini Sušici. Bayerlu je bilo 28 let. Dobil je udarec z nožem v srce od Roberta Heudna, starega 31 let. Sunej je povzročil takojšnjo smrt. Heuden je delavec in je živel leta 1928 na Dunaju, nato je pa zbežal iz Avstrije. Bil je že enkrat kaznovan zaradi pretepa. Njegova sestra je našla smrt leta 1934 na Dunaju. Heuden je priznal, da je sunil z nožem Bayerla, taji pa, da bi ga bil sunil dvakrat. Pri gostilničarju, kjer je prišlo do pretepa, je Heuden popil 7 vrčkov piva, preden se je pripetil krvavi dogodek, in je bil pijan. Heuden trdi, da je popil 11 vrčkov piva. Vseh 14 nemških socialnih demokratov, ki so se udeležili pretepa, so zaprli dotlej, dokler se preiskava popolnoma ne izvede.

Prški listi proučujejo podrobnosti o teh dogodkih in ga obsojajo. Časopise ugotavljajo, da so pristojna oblastva že vse pripravila za pomnožitev varnostne službe, da se v bodoče prepreči podobni dogodek.

Okoli 30 ameriških študentov, ki so se na svojem pettedenskem popotovanju po Evropi ustavili za 10 dni v ČSR, je obiskalo Brno, kjer so doživeli pri zastopnikih oblastev in prebivalstvu topli in prirčen sprejem.

Iz sovjelije

Pariz, 9. avgusta, AA. (Havas) Iz Moskve poročajo, da so bili bivši ravnatelj trusta »Ugole Rudjenko in trije inženirji obsojeni na smrt. Obsojilo jih je vrhovno ukrajinsko sodišče zaradi organiziranja sabotaže in ustvarjanja nerazpoloženja med delavci po rudnikih.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno in deževno, znižanje temperature.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno po vsej državi z postopno zjasnitvijo v vsej državi. Tu in tam krajevne nevihte.

Nj. Vel. kraljica Marija v Ljubljani

Ljubljana, 9. avgusta.

Danes, točno ob 5 popoldne, je dospela z Bleda v Ljubljano Nj. Vel. kraljica Marija z avtomobilom ter v spremstvu dvorne dame. Ustavila se je najprej pri trdnici Agnola na Dunajski cesti, kjer je kupila lepo porcelanasto opremo za gospodinjstvo, zanimala pa se je tudi za druge steklene in porcelanaste, ognjevarne gospodinjstvene opreme. Ogledala si je vso trgovino. Medtem se je nabralo pred trgovino polno občinstva, ki je navdušeno vzklikalo kraljici, ko se je ta posvajala iz trgovine.

Od tvrde Agnola je kraljica odšla v drogerijo Gregorič v Prešernovi ulici, kjer je kupila nekaj fotografiranih potrebščin za Nj. Vel. kralja Petra II.

Takoj nato je kraljica obiskala tvrdko Mayer v Stritarjevi ulici, kjer je kupila nekaj svilnatga in muslinastega blaga, zanimala pa se je tudi za drugo blago. Od Mayerja se je podala v prostore tvrde Krisper, kjer je kupila nekaj praktičnih gospodinjstvenih predmetov, zanimala pa se je prav tako za razne tehnične novosti v tej panogi. Ob 17.53 je kraljica odpotovala iz Ljubljane.

Zlata maša

Duhovni svetnik g. Fr. Avsec, župnik v Lescu, je praznoval preteklo nedeljo 50 letnico svoje nove maše. Dasi je že dopolnil 75. leto starosti, še vedno sam opravlja vso dušnopastirsko službo v svoji kmečkodelavski fari in ob Gospodovih dnevih še redno biniira. Njegovo posebno delo je bilo prekritje izredno velike cerkvene strehe z lepo žgano opeko; prej je bila streha lesena in v najslabšem stanju. Znana je tudi njegova tehnična pomoč pri zgradbi ponosnega šolskega postolja v Lescu, kakor tudi pri drugih številnih zgradbah doma in v okolici. Sploh je izdelava načrtov osebno veselje g. svetnika: v svojem arhivu hrani črteže vseh župnih in podružničnih cerkva v škofiji. Gotovo veliko delo. K zlatemu jubileju g. župnika čestitamo!

Dekliški dan na Betnavi dne 15. avgusta

SAMO SE NEKAJ DNI IN VSTAL BO PRED NAMI NAS VELIKI DAN!

Praznik našega mladostnega poguma in veselja, ljubezni, upanja in vere!

NAJ NE GRE DEKLIŠKI DAN MIMO TEBE!

Poskrbi si knjižico in znak!

OB NASI NAVDUŠUJOCI 20-LETNICI POKAZIMO SVOJO DUHOVNO RAST — DEKLETA!

Belokranjska korenina

80 letnico rojstva je obhajal Plut Martin, posestnik na Vranovcih, župnika Podzemelj v Beli krajini. Obhajal je v krogu svoje številne družine: sinov, hčera, zetov in vnukov; zbranih jih je bilo 34. Od desetih otrok jih je osem še živih, od teh najstarejši Jožef, ki je s svojo družino že več let v Avstraliji. Drugi njegovi otroci so vsi preskrbljeni, tako je Martin trgovca in lastnik »Zore« v Črnomlju, Janez trgovca v Šmarju pri Jelšah, Anton trgovca v Črnomlju, Amalija živi pri svojem bratu, Terezija je žena trgovca Jakliča v Črnomlju, Ana poročena na Lokvah z gostilničarjem Vrščajem, in najmlajša, Marija, je učiteljica, ki se je prejšnji mesec poročila.

Očetu je skrbna mati-žena umrla pred 8 leti. Jubilar je še krepak, človek bi mu ne prisodil osem križev. Trdna korenina. Bil je 40 let gospodar na kmetiji, pa se ni nikdar pravdal zaradi zemlje s sosedi. Bil je 36 otrokom krstni boter, 25 let cerkveni ključar podružnice Matere božje v Klostu, 24 let občinski odbornik, 15 let posojilnični odbornik v Metliki in v Podzemlju. »Domoljubov« naročnik je vsa leta, odkar »Domoljub« izhaja, dolgo let je tudi ud Mohorjeve družbe. Mož, ki je vedno rad vzel v roke katoliški časopis in knjigo! Zato je bil vsa leta svojim vaščanom dober svetovalec in vodnik. — Naj ga ljubi Bog ohrani do skrajnih mej življenja! Tudi mi mu iz srca čestitamo!

S kmečkega tabora na Brezjah

Minister dr. Korošec odzdravlja ljudskim množicam, ki ga navdušeno pozdravljajo. — Na desni belgrijski nadškof dr. Ujčič.

Pogled na častno tribuno med govorom ministra dr. Korošca.

Noč strahu in groze

V eni noči 15 požarov zaradi strele

V noči od sobote na nedeljo okrog pol desetih je na ozemlju Slovenske Bistrice—Pragerske divjala silna nevihta. Že čez dan je bilo neznosno soparno. Okrog devetih zvečer so se začeli zbirati temni oblaki, nakar je začela strela opravljati svoje pogubonošno delo.

V Starem Logu pri Pragerskem je treščilo v hišo posestnika Beraniča. Ogenj je hišo in gospodarsko poslopje upepelil do tal, komaj so rešili živino žito, krma in poljedelsko orodje je zgorelo. Škode je nad 50.000 din, zavarovalnina pa je le malenkostna.

Komaj četrt ure nato je treščilo pri pet minut oddaljenem posestniku Francu Šoštarju. Tudi temu posestniku je ogenj uničil skoraj vse. Zgorele so tudi svinje, medtem ko so govedo komaj rešili iz gorečega hleva. Poslopje je bilo deloma novo in je škoda nad 50.000 din.

Sploh je bila ta noč usodopolna za več družin. Poleg domačih dveh požarov so iz Črešnjavca videli še sedem požarov, v okolici Slovenske Bistrice in Poljčan. Zgorelo je med drugim gospodarsko poslopje posestnika Križarja v Spodnji Ložnici. Škode je nad 50.000 din.

Tudi v pujski okolici in v Halozah je divjala strela. Ob 10 je treščilo v hišo posestnika Maksa Slatiča v Bukovcih, občina Sv. Marko nižje Ptuj.

Domači so se v zadnjem trenutku rešili iz goreče hiše. Maksu Slatiču, ki ga ob usodnem času ni bilo doma, je zgorela hiša, gospodarsko poslopje in sploh vse imetje. Škoda cenijo nad 40.000 din, zavarovalnina pa bo dobila komaj 6000 din. Pri Sv. Marku so opazovali požar v Bukovcih, ko je zopet treščilo. Skedenj posestnika Petra Primožiča je bil na mah v plamenih. Primožiču je zgorel hlev s skedenjem do tal, uničeno je vse gospodarsko orodje in krma, zgorela je tudi ena krava. Ob istem času sta zgoreli še dve domačiji, ena v Školah, druga pa v Lančevi vasi. Isto noč pa je bilo videti še dva požara v Halozah. Kje je gorelo in kaj je zgorelo, še nismo dobili poročila.

Tako je usodna noč od sobote na nedeljo na ozemlju Poljčane—Slovenska Bistrica—ptujska okolica in Haloze povzročila strela, kolikor je doslej znano, kar petnajst požarov.

Trboveljski slavček na Gorenjskem

Lani je banovina — po zaslugi g. bana dr. Natlačen — dala Trboveljskemu slavčku na razpolago blejski grad, kjer je letoval nekaj tednov in istočasno priredil v nekaterih krajih na Gorenjskem nekaj prav lepo uspešnih koncertov. — Črna trboveljska dolina in lep čist gorenjski zrak je pač velika razlika. Otroci ne morejo pozabiti teh dni. Pa tudi zanimanje med našimi Gorenjci, ki je povsod vladalo, je ostalo obojestransko, t. j. pri ljudstvu in del v neizbrisnem spominu. Zato je sklenil Slavček, da bo tudi letos letoval nekaj dni na Gorenjskem.

13. avgusta zvečer bo Slavček nastopil v Kerkovem domu na Jesenicah; 14. avgusta v Kranjski gori in na Dovjem; na praznik 15. avgusta bo Slavček gost »Ko-op hotela« v domu Mihaela Vošnjaka v Gozd-Martuljku; 16. avgusta bo nastopil na Bledu in končno v Škofji Loki, kjer bo ostal nekaj dni na oddihu.

Zbor vodi z vso ljubeznijo, spretnostjo in dovršenostjo g. Avg. Suligoj. Solistične točke bo izvajala učenka Rezia Koritnikova, klavirsko spremljavo pa operni dirigent g. dr. Švara.

Kongres katoliških esperantistov

Ljubljana, 9. avgusta.

Pretežna večina delegatov je že odpotovala, posebno delavci in uradniki, ki niso imeli daljšega dopusta. Ostali pa so skoraj vsi inozemci, odpotovala sta samo dva duhovnika: p. Carolli iz Italije in p. Eras iz Holandske, na kongres pa sta prišla še dva Holandca in Francoz, ki je letoval v Petrogradu.

Danes ob 8 je daroval sv. mašo v frančiškanski cerkvi g. dr. Erdey iz Madžarske, pridigoval je g. prof. Beckers iz Belgije. Ob 10 pa je bila druga delovna seja mednarodne katoliške esperantske lige v veliki dvorani hotela »Metropol«. Seje so se udeležili še zastopnik prevzvišene knezoškofa g. prof. Janko Sedej, zastopnik Svete vojske g. Janko Grad, urednik »Regnum Christi« g. duhovni svetnik Janez Kalan. Sejo je začel predsednik g. Peter Heilker, ki je uvodoma pozdravil novodošlega g. dr. Julija Hewera, profesorja iz Heba. Nato se je zahvalil g. dr. Erdeyu za včerajšnjo lepo pridigo na Brezjah in današnjemu pridigarju g. Beckersu. Nato je g. Sterle Anton prečital zapisnike sei.

Dr. Erdey je potem referiral o »Notranji ideji esperanta«.

Po referatu se je mnogo delegatov oglasilo k debati, med njimi posebno gg. Heilker, Damen iz s Hertogenboscha, g. Pokorny, dr. Julij Hewera in mnogi drugi.

G. Golobič Peter je nato prečital referat g. Janeza Kalana, ki ga je prevedel v esperanto. Mednarodno idejo naj širimo potem mednarodnega jezika. Ravno esperantisti so dali pobudo, da bi se list »Regnum Christi« izdal tudi v esperantu. Knjiga »Svet za Kristusa« je že prevedena v esperanto. Prevedel jo je g. J. Blaa iz Innsbrucka. Mednarodna Katoliška esperantska zveza pa naj knjigo da v tisk. Glavni odbor je obljubil g. Kalanu, da bo o tej zadevi razpravljal na svoji sei popoldne.

Ob pol 2 popoldne je g. predsednik zaključil sejo s katoliškim pozdravom: »Laudata est Jesu Kristo!«

Spored za sredo, 10. avgusta:

Ob 8 sv. maša v nunski cerkvi. Pridigoval bo g. Pokorny, župnik iz Novega Jičina (ČSR).

Ob 10 bo občni zbor IKUE v dvorani mestnega magistrata, Mestni trg. Ob 14.45 bo 3. seja IKUE v dvorani hotela »Metropol«. Tema: Organizatorične zadeve.

Vse udeležence kongresa kakor tudi drugo občinstvo vjudno vabimo, da si ogledajo umetnostno razstavo v Jakopičevem paviljonu in fialistično razstavo v prostorih drž. trg. akademije na Bleiweisovi c. 8. Vstopnina malenkostna.

Polovična voznina velja do 16. avgusta. Legitimacije se žigosajo v kongresni pisarni hotela »Metropol«.

V četrtek, 11. avgusta bo zaključna sv. maša v stolnici. Sv. mašo bo daroval prevzvišeni g. dr. Gregorij Rožman. Pridigoval bo g. dr. Julij Hewera.

Ob 10 bo slavnostni zaključek kongresa v frančiškanski dvorani, h kateri že sedaj navljude neje vabimo.

Po kongresu bodo kongresisti, posebno inozemci, napravili nekaj izletov na Jadran.

700 letnica Marijine božje poti v Velesovem

V proslavo 700-letnice Marijine božje poti in ustanovitve samostana dominikank bo v nedeljo 14. avgusta zvečer ob 9 pred župno cerkvijo v Velesovem verska igra »Slehniki«. — Nato bo nočno čiščenje sv. Rešnjega Telesa v cerkvi. Ob eni po polnoči se razvrsti procesija

s plamenicami, ki bo šla po nekdanjem samostanskem posestvu do Trate in se vrne po travnikih na cesto. Po procesiji bo v cerkvi pridiga, sv. maša in sv. obhajilo. Služba božja bo še tudi na praznik 15. avgusta ob 6 in 10. Popoldne ob 1/2 3 se ponovi igra »Slehniki« in šele po igri bodo »slovesne« pete litanije. — V nedeljo 28. avgusta t. l. popoldne bo dekanjski shod za ženske Marijine družbe. — V nedeljo 4. septembra priredijo te cerkveni koncert združeni pevski zbori iz okoliških župnij. Zaključna slovesnost bo pa na Mali Smarni. Župna cerkev je dala za to priliko kovati lične jubilejne znake s cerkvijo in samostanom in jubilejno letnico. Vsak udeleženec teh slovesnosti si bo rad oskrbel ta znak, ki mu bo drag spomin na ta sloveči božjepotni kraj.

„Slovenec“ na Mariborskem tednu

Maribor, 9. avgusta.

Razstav letošnjega Mariborskega tedna se udeležuje prvič tudi »Slovenec«. V poslopju deške ljudske šole, v katerem so razmeščene razstave mariborske trgovine, vabijo v prtiličju veliki napis k »Časopisni razstavi« ter privedejo obiskovalca na levi strani od vhoda v zadnjo sobo, kjer je nameščena »Slovenčeva« razstava. Bila je posrečena zamisel le razstave in prav tako posrečena je tudi izvedba. Ves veliki prostor je izpolnjen z izredno zanimivim materialom, ki vsakega obiskovalca takoj pritegne, saj mu s vso nazornostjo prikazuje ogromen pomen tega najbolj razširjenega in najboljega slovenskega dnevnika. Velika slika Jugoslovanske tiskarne nam kaže sedež »Slovenca«. Naslednja serija slik ponazarja nastanek lista: od tajnika, ki sprejema pošto, preko urednikov v stavnice, pa v razne tiskarske oddelke, dokler ne izide list iz rotacijskega stroja. Slike

izpopolnjujejo vzorci stavka, stavnega stroja ter nato vse predelave tega stavka do končne oblike, s katero se v rotacijskem stroju spravi vsebina lista na papir. Zanimivi in številni diagrami ponazarjajo ogromen porast lista iz skromnih začetkov do današnjega razvoja, vidimo, kako raste število naročnikov, kako število inseratov, kolikšna pomena je »Slovenec« za naše ljudi v inozemstvu. Zanimiva je razstava prvih in pa zadnjih najnovejših »Slovenčevih« vezanih letnikov: ogromne knjige, ki že s svojim obsegom pokažejo vso pomembnost našega časopisa. »Slovenec« pa je obiskovalcem svoje razstave pripravil tudi prijetno presenečenje: kdor kupi na razstavi ali na prostoru Mariborskega tedna od kolporterja izvod »Slovenca«, se udeleži nagradnega žrebanja, ki bo dne 17. avgusta po zaključku Mariborskega tedna v prostorih mariborske podružnice. Izžrebanih bo osem krasnih daril.

Udeleženci kongresa katoliških esperantistov na Kongresnem trgu pred nunsko cerkvijo.

Kaj pravite?

Gospod urednik, vprašam Vas, če je to prav, da je zavarovalna družba Banka Slavija, ki zida novo palačo na Tyrševi cesti v Ljubljani, oddala za novo stavbo vsa stanovanjska okna v Zagreb. Zakaj ni Slavija, ki je od našega ljudstva zaslužila toliko denarja, povabila na ših domačih tiskar, ki so izredno slabo zaposlene in morajo pokiti domače delavce na dopust, ker ni dela? Naši obrtniki so po večini pri njej zavarovani, ona pa naroča dela pri tujih.

Mislimo, da ho treba dosledno izvajati načelo. da se vsa dela, ki se izvršujejo v naši državi, tudi pri nas oddajajo. V Nemčiji ali sploh v drugih državah je tak edino pravilni postopek zakonito zasiguran. Dobro bi bilo, da bi se to tudi pri nas uvedlo. Kdor pri nas in od nas oziroma od našega naroda zasluži, naj tudi nam da zaslužiti! To velja tudi za našo banko Slavijo.

Štedite svoje nogavice — uporabljajte Gregoričev „Borosan“. Zahtevajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Koledar

Sreda, 10. avgusta: Lavrencij, mučenec; Pavla, devica.

Četrtek, 11. avgusta: Tiburcij, mučenec; Suzana devica mučenica. — Ščip ob 6.57. Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal gospod Franc Jeram, univerzitetni vratar v pokoj. Pogreb bo v četrtek ob 3 popoldne izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljen naš iskreno sožalec!

† V Rušah je umrla gđ. Rozika Bečelova, uradnica. Pokopali jo bodo danes ob 4 popoldne. Naj v miru počiva! Zaljubljen naš iskreno sožalec!

Osebnosti

— Iz duhovniške službe. Na župnijo Naklo je bil prezentiran g. Janez Filipič, župnik v Krškem. Za soupravitelja župnije Trstenik je bil imenovan g. Alojzij Zelezny, župnik v Goricih. Upokojena sta g. Franc Juvan, župnik v Ljubnem, in Jakob Ogrizek, župnik v Pečah.

— Iz sodne službe. Za namestnika državnega tožila v Mariboru v 7. pol. skup. je postavljen Karel Košenina, sodnik okraj. sodišča v Slov. Konjicah in isti polož. skupini. — V 6. skupino sta napredovala Josip Fister, sodnik okraj. sodišča v Radovljici, in Ciril Golouh, sodnik okraj. sodišča v Krškem. dosedaj oba v 7. skupini. — Upokojena je Mara Rekar, računovodka 7. pol. skup. pri apelacijskem sodišču v Ljubljani. — Postavljeni so: za višje pisarniške oficiale 7. pol. skupine na dosedanjem službenem mestu: Ivan Uršič, pisarniški oficijal 8. pol. skup. okraj. sodišča v Mariboru, Franc Polanec, Franc Vigler in Drago Grabnar, pisarniški oficijali 8. skupine okraj. sodišča v Ljubljani. — Odlikovan je z redom sv. Save III. reda dr. Robert Ogorčut, sodnik apelac. sodišča v Ljubljani.

— Odvetnik g. Andrej Lasič je vpisan v imenik odvetnikov s sedežem v Brezicah.

— Za veterinarskega pripravnika pri okr. načelstvu v Jakubcu v moravski banovini je bil imenovan g. Benulič Marijan, veterinar-volonter iz Kočevja.

Mnogo je sredstev

za pranje, toda

PERION

je samo eden! Odlično opere.

— Razpisani sta župniji Krško v leskovski dekaniji in Ljubno v radovljski dekaniji. Rok za vlaganje prošnje je do 31. avgusta.

— Prosvetnim društvom, fantovskim odsekom in dekletskim krožkom. Na posebni vlak na narodni tabor v Mariboru bo peljal iz Ljubljane v nedeljo ob 3.30. Ustavljati se bo le do Litije. Vstopajte vsi v ta vlak. Kdaj se bo vračal, bomo sporočili jutri.

— Operni predstavi, ki sta bili napovedani za 14. in 15. t. m. v Rogasški Slatini, odpadeta zaradi prirediteljev Mariborskega tedna.

— Ob 10-letnici smrti Stjepana Radića, pokojnega voditelja Hrvatov, so bile v ponedeljek po ves večjih hrvatskih mestih zadušnice, ki so se jih udeležili predstavniki hrvatskega javnega življenja in občin. Zadušnica je bila tudi v Belgradu v cerkvi Kristusa Kralja.

Vaseno!
PUDER ZA DECO

obvaruje kožo od ranjenosti vsled ležanja in mokrote

— Dr. Krekovi višji gospodinjski šoli — Ljubljana VII. je priključena enoletna gospodinjska šola s tečajem za nemški jezik. Pouk traja od 1. oktobra do 28. junija. — Poleg običajnih predmetov, ki se poučujejo na gospodinjskih šolah, imajo tu gojenke priliko, da se izobrazijo v glasbi, v francoskem in angleškem jeziku, v stenografiji in strojepisju. Sprejemajo se notranje in zunanje učenke, ki so duševno in telesno zdrave ter imajo vsaj 15 let. Učenke, ki želijo poglobiti svoje znanje v gospodinjstvu, tujih jezikih in v glasbi, lahko obiskujejo šolo še drugo leto. Ker v šol. letu 1938/39 ne bo 1. letnika višje gosp. šole, bi koristila enoletna gospodinjska šola tudi tistim učenkam, ki žele vstopiti pozneje v 1. letnik višje gosp. šole. V prospektu, ki se dobi pri upravi zavoda brezplačno, so navedena natančnejša pojasnila o pouku in plačilnih pogojih. — Priglasje sprejema ravnateljstvo šole do 25. septembra t. l.

— Električni tok jo je ubil. Iz Frana nam poročajo: V nedeljo proti večeru sta bili 13- in 10-letni hčerki viničarja Čaruge na vrtu gostilničarja g. A. Potočnika, kjer je bila po sadnem drevju napeljana zasilna električna razsvetljava. Deklica se je zahotelo lepih zrelih jabolč. Poiskali sta 4 m dolg drog, da bi skatili jabolka. Že pri prvem udarcu z drogom se je pretrgala žica, v kateri je bil električni tok. Mlađa deklica je prišla za konec žive, zakričala in se onesvestila. Starejša sestra ji je prikočila na pomoč, pa je tudi takoj obšla na tleh nezvestna. Na vrtu je bilo nekaj gostov, ki so deklici previdno oprostili žice in takoj pričeli z umetnim dihanjem.

Pri starejši se jim je posrečilo, da so jo spravili k zavesti, mlađa pa je umrla.

— Zveza za tujski promet priredi poleg objavljenih izletov v soboto 13. t. m. popularen izlet v Trst k operni predstavi Andree Chenier po ceni 135 din. Prijave samo do petka popoldne.

— Namesto venca na grob pok. Velkavrha Franca, strojarskega pomočnika na Vrhniki, je nameščenstvo tvrdke »Indus« v Ljubljani darovalo 200 din za vrhniške občinske reveže, za kar jim gre iskrena hvala.

— V bolničarsko podčastniško šolo v Nišu bo 1. oktobra t. l. sprejeto večje število gojencev. Kandidati ne smejo biti mlajši od 17 in ne starejši od 21 let in so morali dovršiti najmanj ljudsko šolo. Po končani dveletni šoli se razporedijo gojenci kot podnaredniki po sanitarnih ustanovah in edinih Rok za prošnje je do 10. septembra. Ostali sprejemni pogoji so razvidni iz »Službenega vojnega lista«, str. 1115—1118, ki je interesantom na vpogled pri pristojnem vojnem okrožju in na vseh orožniških postajah.

Ne dovolite, da Vam kukavica znese lajce v Vaše zdravje!

Radenska
originalna, naravna in zdravilna
je samo ena,
ona s rdečimi srci. Zdravje in užitek!

— Podkoren, čertice iz preteklosti vasi in gorenjske Doline, spisal stolni kanonik J. Vole; obsega 77 strani in stane 15 din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Vsak športnik, bodisi avtomobilist, motociklist, kolesar, letovišar ali turist, je že neštokrat slišal ime »Podkoren«, pa si ni znal predstavljati pravega pomena tega kraja in njega zanimivosti. Slišal je morda nekaj o Podkorenskem sedlu, o cesti, carinarnici; a o kraju in okolici pa ni vedel ničesar. Zato moramo biti g. pisatelju hvaležni za to zanimivo knjižico, iz katere bomo spoznali vse zanimivosti kraja iz preteklosti in sedanjosti, o šegah in navadah prebivalstva itd. Knjižico krasi več umetniško izdelanih slik delo Jugoslovanske tiskarne. Knjižico toplo priporočamo.

Imate kuharski recept

Paradižniki zoré. Kjerkoli jih vidite, naj Vas njihova rdeča barva

spomni p-p jedi. Skuhajte pekate s paradižniki.

p-p recept: 1/4 kg kuhanih in ocedenih paradižnikov stresemo v kozico, v kateri smo razgrele žlico (4 dkg) masti in zarumenelo nekaj koscev čebule. Kuhane Pekate-Jajnine pražimo v masti nekaj minut, nato pridenemo srednje debel kuhan in pretlačen paradižnik. Vse skupaj premešamo in parimo 1-2 minuti in postavimo kot samostojno jed na mizo.

Dober tek!

Ljubljana

1 Srebrno poroko sta večerj v ožjem družinskem krogu obhajala g. Ciril Ivančič, višji davčni kontrolor v p. in njegova soproga g. Terezija roj. Zivic iz Skopca na Krašu. Iskreno čestitamo!

1 Nad 2000 Ljubljančanov pojde v Maribor. V ponedeljek je bil zadnji dan za prijave posameznih društev in posameznikov, ki so se oddali, da se udeležijo prihodnje nedelje slavnosti v Mariboru ob priliki 20-letnice obstoja Jugoslavije. Prijave je sprejemal do večerj magistratni komisar g. Grasselli. Od raznih korporacij in društev je bilo prijavljenih 752 oseb. Prosvetna zveza je prijavila 500, Sokoli 250 in poleg tega se je prijavilo še 688 zasebnikov. Od danes naprej sprejema prijave še »Putnike« v svojih potovalnih pisarnah. Po dosedanjih podatkih bo Ljubljana častno zastopana pri mariborskih slavnostih. V Maribor bo odpotovalo 2190 udeležencev. Mestno občino Ljubljansko bo zastopal g. župan dr. Adlešič s številnimi občinskimi svetniki. Za mestno delegacijo bodo določena v Mariboru posebna častna mesta.

1 Člane OUZD obveščamo, da je z dnem 1. 8. 1938 ustanovljen nov zdravniški okoliš v Ljubljani, ki obsega naslednje področje: Ljubljana, Vodnikov trg, Krekov trg, vzhodje Grajskega hriba, Strelška ulica, zatovnica na Gruberjevem prekopu, Gruberjev prekop do mostu konec Poljanske ceste, Hradečkova cesta, Stepanja vas, Hruška, Sp. in Zg. Fužine, Ljubljana. Obiske bolnih članov in njih svojcev v tem okolišu bo opravljal uradov zdravnik g. dr. Jereb Stanko, ki stanuje v Bolgarski ulici št. 17-1.

1 Dr. Henrik Hefertle ne ordinira do 16. t. m.

1 Žegnanje v Zgor. Šiški. Kakor vsako leto Šiskarji slovesno praznujejo svojega patrona sv. Lovrenca, tako bo tudi letos. Kakor je že bilo objavljeno v dnevnem časopisu, priredi gasilska četa v Zgornji Šiški na ta dan, to je 14. avgusta ob 2 popoldne veliko javno tombolo, ki bo združena z veliko vrtno veselico na vrtu Jožeta Černeta poleg gasilskega doma. Ker so za tombolo določeni res lepi dobitki, kakor motorno kolo, komplet, kuhinjska oprema, dvoje koles, zaboj sladkorja, 4 m³ bukovih drv in še nešteto manjših, zato gotovo ne bo nobenega, ki ne bi na ta dan pohitel v Zg. Šiško. Komur bo ta dan sreča najbolj naklonjena, temu res ne bo žal, da se je udeležil te tombole, kajti za 3 din se bo lahko odpeljal domov na motornem kolesu. Gasilska četa pa že sama po sebi zasluži, da ji vsak po svojih moči pripomore, da si bo lahko nabavila potrebno moderno opremo, brez katerega ne more svoje vzvišene službe uspešno opravljati.

Lekarne

Nočno službo imajo: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra c 78.

PLES V OPERI

Premiera KINO MATICA

Ob 16., 19'15 in 21'15 uri.

Maribor

m Visok obisk. Včeraj se je mudil v Mariboru g. T. Simeonov, poslačenec bolgarskega trgovskega ministarstva, ki proučuje možnosti zboljšanja medsebojnih gospodarskih stikov med Bolgarijo in Jugoslavijo. V Mariboru si je ogledal razstavo in stopil v stik z gospodarskimi krogi. Obiskal je tudi g. župana. V Belgradu bo nadaljeval pogajanja z našim trgovskim ministrom Vrbaničem. — Enako se je včeraj mudil v Mariboru velik prijatelj Slovencev in Jugoslovancev dr. Bohuš Vybiral, predsednik JČ lige v Olomucu in znani prevajatelj slovenščine v češčino.

m Operni solisti praške konservatorije, ki bodo koncertirali v četrtek, 11. t. m. v dvorani Grajskega kina, so svojevrsten zbor, kakršnega pri nas do sedaj še nismo videli. Peli bodo same narodne peemi. Zbor nastopi pod vodstvom mladega dirigenta Oskarja Danona.

Specialist za očesne bolezni

dr. Koklič

preseli ordinacijo Gospoška 36

palača Hranilnice drav. banovine. Telefon 26-76

m Mariborski mesarji in prekaševalci proslave letos 50-letnico svojega združenja. Proslava bo v nedeljo 14. in ponedeljek 15. avgusta. V nedeljo je prihod udeležencev, zvečer ob 19 pa slavnostna skupščina združenja, katere se udeležijo tudi zastopniki oblasti in strokovnih organizacij. V ponedeljek je ob 10 tretji redni občni zbor zveze združenj in odsekov mesarjev in isti dvorani Nato je skupni obed, popoldne izlet na Mariborski otok ter poslovi. ni sestanek v Kamnici pri Pavešcu.

m Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico javlja vsem članom in članicam, da bo od 15. avgusta dalje društvena pisarna v Gledališki ulici 2, pritličje levo in bo odprta vsako sredo od 8 do 10. — Odbor.

m 45 let zvesto službovala. Na Meljskem hribu 23 je umrla pri družini Hobacher 70letna služkinja Klabus Marija. Bila je 45 let nepretrgoma pri eni in isti družini. Naj počiva v miru.

m Tihotapsko skladišče so odkrili varnostni organi v Gubčevi ulici v Pobrežju. Našli so večjo zalogo saharina, veliko vžigalnikov in vžigalnih kamenčkov. V zvezi s tem odkritjem sta bila dva aretirana.

m 2 jurja mu je ukradel. Mesarju Feliks HERNAHU pri Sv. Ožbaldju je tat ukradel iz spalnice 2000 din in nove čevlje. Prišel je v spalnico s ponarejenimi ključi ter je po tatvini za seboj zopet vse lepo zaklenil. Sumi neko sosedo, da ga je obiskala v času, ko lastnika ni bilo doma.

m Denarnico je našel pred trgovino Gusel na Aleksandrovi cesti dijak, ki se je peljal domov na počitnice, pa je ni vedel komu v Mariboru izročiti. Izročil jo je župnemu uradu v Prevaljah, kjer je sedaj. V denarnici je bilo 480 din gotovine. Našel jo je 1. avgusta. Denarnica ima vtisnjeno konjsko glavo in je ob robu šivana z belim usnjem šivom.

m Krznarstvo P. Semko, Gospoška 37 vam nudi sedaj ceneje kožuho in krznarske izdelke.

m 100 let znana, izborna zdrava Gaberška slatina!

m Ure izginjajo. Lastniki ur so imeli včeraj na Mariborskem tednu smolo. Služkinja Kristan Egidija je izgubila zlato, 750 din vredno zapestno uro. — Knjigovodja Karl Kaiser je izgubil žepno uro, vredno 400 din. Alojzu Jarcu iz Vetrinjske ulice pa je bila ukradena srebrna ura in zlata verižica, vredna 150 din.

Celje

c Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Redno vpisovanje za šolsko leto 1938/39 bo v dneh 1., 2 in 3. septembra od 8 do 11 popoldne. Za vpis v 1. razred se prijavijo učenci v smislu razpisa ministrstva trgovine in industrije tako, da oddajo osebno ali pa pošljejo po pošti v času od 25. do 28. avgusta izpolnjeno prijavo, kolkovano z 10 din, ki ji priložijo zadnje šolsko spričevalo. Tiskovine se dobe pri šolskem slugi. Ravnateljstvo bo 30. avgusta z objavo na uradni deski ali na željo po pošti pozvalo učence, ki bodo izbrani, da se vpišejo v rokih rednega vpisovanja ter dopolnijo kolek za vpisnino 40 din na vpisnici in predložijo nadaljnje dokumente. Ostalim prijavitelcem pa bo ravnateljstvo vrnilo dokumente.

c Zveza združenih delavcev v Celju priredi v dneh 27. in 28. t. m. avtobusni izlet v Gorico, Sveto Goro in Trst. Avtobus bo vozil iz Celja v soboto popoldne preko Gorice na Sveto Goro, kjer bodo izletniki prenočili, naslednji dan pa nadaljujejo pot preko Doberdoba na Trst. Cena za osebo 135 din. Nekaj mest na avtobusu je še prostih. Prijave sprejema podružnica »Slovenec« v Celju do vključno 15. avgusta. Vabljeni so vsi člani in prijatelji ZZZ!

KINO UNION

Veseli bandit

Poje Nini Martini

c Avtobusni karambol na križišču pri Pošti. V ponedeljek okoli pol 3 popoldne je po Aškercovi ulici privozil tovorni avtomobil znamke Ford, last podjetnika g. Nerada iz Celja. V tem trenutku je pripeljal izpod železniškega podvoza osebni avtomobil, ki ga je vozil Stanko Č. iz St. Petra v Savinjski dolini. Ta je očividno hotel prehiteti voz, ki je vozil v isti smeri. S strani kolodvora pa je privozil drugi voznik, in tako so se srečali na križišču kar trije vozovi. Zavore na osebni avtomobilu so popustile in avtomobil se z vso silo butnil v tovornega, kjer si je razbil prednji del. Škoda znaša nad 2000 dinarjev. Soferjema se na srečo ni ničesar hudega zgodilo.

c Opozorjamo na strogo uredbo o preprečevanju širjenja slinavke in parkljevke. Razglas je nahit na vseh uradnih deskah.

Polzvedovanje

Velika vozna plahta je bila izgubljena od glavnega kolodvora. Za gradom, do Janežičeve ulice in se naproša najditelj, naj jo odda proti nagradi Kralju, Tyrševa cesta 12.

Zgubil se je zlat uhan z belim kamnom. Pošten najditelj se naproša, da ga odda proti nagradi v upravi »Slovenec«.

V nedeljo zvečer se je izgubila moška žepna ura s športno verižico na Črnetovi in Janševi ulici. Najditelja prosimo, da jo odda v Janševi ulici 8.

Valencija - mesto ubežnikov

Odkar so Francove čete prodrle do Sredozemskega morja in razdelile rdečo Španijo na dva dela, ni med Barcelono, Valencijo in Madridom nobene zveze po suhem več. Promet vzdržujejo samo letala, ki letajo v višini 4000 m nad Francovim ozemljem. Ker pa je zrak v tej višini že zelo redek in ker nimajo letala tipa »Air France« aparatov s kisikom, ni takle polet prav nič zabaven.

V navadnih časih je imela Valencija okrog 250.000 prebivalcev; danes pa šteje mesto skoraj milijon ljudi. To ni prav nič čudnega, če pomislimo, da ubero vsi ubežniki iz Malage, Almerije, Madrida in Teruelskega okrožja pot proti Valenciji, kjer jih potem večina tudi ostane. Sedaj, ko je pot proti Barceloni prekinjena, pa se sploh ni mogoče misliti na nadaljnje potovanje. Tok ubežnikov se torej zbira v Valenciji. Zato je mesto prenapolnjeno in desetstisoči brezdomcev so prisiljeni celo v zimskih mesecih prenočevati kar na cestah in v parkih. Ko se je valencijska vlada preselila v Barcelono, je bilo sicer več tisoč stanovanj in hotelskih sob prostih, vendar kljub temu ni bilo mogoče postreči vsem povpraševalcem. In vrhu vsega postaja ta dotok ubežnikov v Valencijo vedno močnejši, čim dalje prodirajo Francove čete.

Od štirih prebivalcev je, kot smo že rekli, samo eden iz Valencije, drugi trije pa so tujci. Tako je popolnoma razumljivo, da vsak trenutek kdo vpraša po tej ali oni ulici, a po veliki večini noben ne dobi povojnega odgovora. Zdi se, da so celo stražniki nedomačini. Poleg tega pa je še mnogo ulic, ki sploh imen nimajo, tako da se celo domačini več ne znajdejo v mestu. Lenin, Stalin, Mija, Durruti in druge osebnosti svetovne revolucije in državljanske vojne imajo sicer svoje ulice. Celo »Calle F. A. L.«, kar bi se reklo po slovensko »Ulica iberške zveze anarhistov«, dobi v Valenciji. To poimenovanje je nov dokaz za mišljenje »vlade«, ki se v Ženevi in drugod izdaja za zaščitnico demokracije, a obenem zelo časti Lenina in Stalina. Človeku se je treba ozreti samo na tablo z napisom »Plaza Roja«, Rdeči trg, ki se imenuje tako »v počaščenje sovjetske Unije«, kot pravi napis; pod tem pa je srp in kladivo, sovjetska zvezda in dvojni relief Lenin-Stalin!

Naravno je, da je zaradi preobilice ljudi nastalo v mestu pomanjkanje blaga, kar pa se ne opazi tako zelo, ker ubežniki ne morejo kdo ve koliko kupovati. Cene vobče niso višje kot v mirnem času, kar je treba, če hočemo

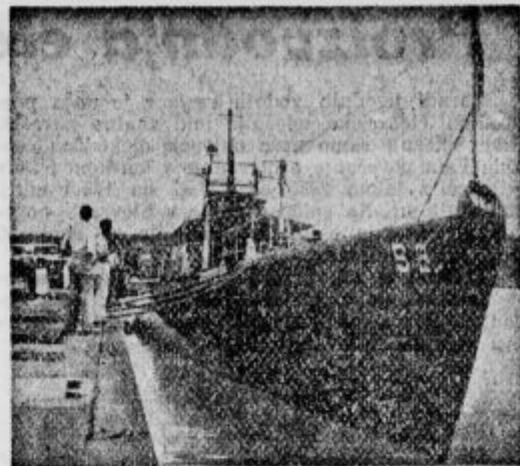
biti pravični, le zabeležiti kot uspeh vlade; špekulante in navijalce cen strogo kaznujejo — za to že poskrbi ljudstvo samo, ki je že čisto kar na svojo roko nastopilo proti takim konjunkturistom in jim razbilo trgovine. Ze od nekdanj imenujejo Valencijo tudi vrt Evrope, kajti sadje in zelenjava uspevata tukaj v izobilici. Velikanski oljčni in pomarančni nasadi so bogastvo province, poleg tega pa pridelujejo tukaj tudi znameniti valencijski riž in zelenjavo najrazličnejših vrst. V mirnem času je mogoče dobiti v novi tržnici ob vsakem letnem času preveliko izbiro najslajših naravnih proizvodov. Zdaj je to nekoliko drugače. Zaradi slabe organizacije in pomanjkanja potrebnih

prevoznih sredstev se kmetom mnogo blaga pokvari. Pri zadnjem obiranju pomaranč je se gnila na polju dobra polovica blaga. Moke pa ni mogoče skoraj nikjer dobiti in tudi meso je kaj redko.

Poulični promet je zaradi preobilice ubežnikov, neobičajno živahen. Kavarne imajo zelo velike dobičke, čeprav je mogoče dobiti samo eno vrsto kave, ki nič kaj prijetno ne diši in je taka, kot če bi lonček poplaknil, kot pravijo pri nas. Ob devetih zvečer morajo biti vsi lokali zaprti in čez pol ure nato ustavi tudi cestna železnica svoj obrat. Po tem času se zavije Valencija v popolno temo, saj se, boji nočnih letalskih napadov.

Kaj namerava Moskva? — V Kremlu so se posvetovali o sovjetskorusko-japonskih bojih ob gori Cangleung. Kominterna se je izrekla za vojno in upa na komunistični uspeh po vsej Kitajski. S to vojno misli Rusija prepojit s komunizmom tudi Britsko in Holandsko Indijo in Indokino in bi na ta način izvedli Leninovo teorijo, češ da si je treba vzhodno Evropo osvojiti preko Azije.

Najnovejša podmornica Združenih držav, »S. 2«, ki ima pridevek »svinjski čoln«, kakor se šalijo zvezo vse ameriške podmornice. Podmornica je velika 1300 ton in ima baje izredno brzino.

Koliko umetne vročine prenese človek

Znani maršal Marmont, ki je pod Napoleonom večkrat slavno zmagal, je kot dober poznavalec oriente dognal v nekem kopališču zanimivo dejstvo. V Brussi je videl Turka, ki se je kopal v 62 stopinj vroči vodi. V tej kopeli je bil Turek celo več ur. Kakor poročajo drugi opazovalci umetne vročine pa je toplota kopeli, ki jo more človek prenesti, vendar precej manjša. Neki francoski zdravnik je mogel prebiti v toplicah v Roussillonu le tri minute v vodi s 40 stopinjami, kar je pa še zmeraj jako veliko. Razni znani angleški učenjaki, med njimi zlasti Banks, Solander in Bladgen, ko so nekoč konec 18. stoletja prebili brez vsakršne pijače v prostoru s 102½ stopinje vročine kar osem minut, so kasneje raziskovali še dalje. Dognali so, da more človeška roka prenesti 40½ stopinje vročine. Pri drugih tekočinah pa je drugače. Tako more človek prebiti v olju, ki je vroč 43 stopinj, in v vinskem evetu s toploto 45½ stopinje. Če se je torej tisti Turek mogel kopati v vodi 62 stopinj, je zares nekaj posebnega. Vendar ne smemo pozabiti, da so v orientu že od nekdanj navajeni kopati se v prav vroči vodi.

Katoliško življenje v Španiji

Prvi apostolski odposlanec v Španiji, msgr. Th. Antoniutti, je v teh dneh odpotoval iz Španije, da nastopi svoje novo mesto v Kanadi. Preden je odšel, je še enkrat govoril o svojih doživljajih v Španiji. Omenil je povratek 4000 otrok, ki so jih bili rdeči poslali v inozemstvo, dalje svoj obisk v Barbastru, kjer je na povsem razrušenem pokopališču zamaš iskal grob umorjenega škofa, kjer pa je dobil desko, v katero je 30 umorjenih duhovnikov pred svojo smrtjo vrezalo besede odpuščanja svojim morilcem.

»Nikoli ne bom pozabil žalostnega pogleda na trupla menihov v Belchiteju, ki so jih bili rdeči izkopali in jih raztresli okoli in so jih Francove čete nato našle na samostanskem pokopališču. Po drugi strani pa se bom tudi zmeraj spominjal navdušenega sprejema, ki ga mi je ljudstvo po vseh osvobojenih delih Španije prirajalo, zlasti velja to za Castellon, kjer so celo moški popadali na kolena in poljubljali križec.«

Relikvije svetega Pascala Baylonskega, ki je patron vseh ehvharističnih podvzetij, ki so počivali v cerkvi v Villascala, so izginile, ko so bili rdeči zavzeli to mesto. Ko so pa nedavno prišle semkaj zmagovite Francove čete, so bile relikvije spet tu. Nekim vernikom je bilo namreč uspelo, da so z velikimi težavami odpravili težko skrinjo v sosednji kraj, kjer so jo zakopali v zemljo. Junaško dejanje so rdeči odkrili in so jim zagrozili s smrtjo, če ne izdajo skrivališča. A vsi so ostali stanoviti in vlašani in vsi duhovniki iz župnije so zato umrli mučeniške smrti.

V komunističnem listu »Avance« je tale vest: »Velika cerkev v Yecla je spremenjena v

tržnico in krasno ustrezajo svojem sedanjemu namenu. Občudovanja je vredno, kako se je tovarišem lepo posrečila ta sprememba, ne da bi s tem kaj pokvarili lepoto poslopja. Dognali smo, da je to vendar bolje, kakor če bi cerkve rušili in tako uničevali na milijone pezet narodnega premoženja. Yecla je dala lep zgled, ki naj ga vsi posnemajo.«

Poveljnik nacionalne južne armade, general Queipo de Llano, je nedavno izdal po radiu na vse nacionalne Špance razglas, da bi se spet pozidala cerkev San Gil v Sevilli, ki so jo bili rdeči v prvih dneh vojne povsem razrušili. Slavno sliko Naše ljube Gospe dobrega upanja iz te cerkve so bili še v poslednjem hipu skrili in je zdaj v univerzitetni kapeli.

Corrigan v New-Yorku

Oceanski letalec Corrigan, ki je bil s svojim starim letalom priletel iz Newyorka na Irsko, se je nedavno s parnikom »Manhattan« odpeljal nazaj v Ameriko. Velikanska množica ljudi ga je čakala in mu vzklikala ob sprejemu. Z mnogimi čolni so se Irce in Američani peljali prav do ladje naproti. Obdan s 40 čolni in jadrnicami, v spremstvu več letalcev, tako se je Corrigan pripeljal v luko. Neprestano so tulile sirene vseh ladij, ki so bile v pristanišču. Ko se je parnik ustavil, se je množica vrgla na ladijski most in cvetje se je usipalo na letalca. Ker je bil naval prehud, se je moral Corrigan umakniti v kabino, da se je navdušenje vsaj malo poglelo. — Corriganu so pripravili tak sprejem kot svoj čas Lindberghu, pa je med njima — po naše — vendarle velika razlika, a po ameriško ni najbrž nobene.

Takšna je postaja na kantonski železnici v Wongši, ko so jo napadli japonski bombniki.

Američani

Dne 3. julija so v Gettysburgu v Ameriki obhajali 75 letnico bitke pri Gettysburgu, ki je trajala od 1. do 3. julija 1863 med Severnimi in Južnimi deželami in se je imenovala »secesijska vojna«. Na Oak Hillu, kjer je bila glavna bitka prvega dne, so postavili visok steber z večnim ognjem. Dva veterana v modri uniformi vojsčakov Združenih držav in dva v sivi uniformi konfederacijskih vojakov, so odkrili steber. Več ko 150.000 ljudi, med njimi še 1800 oseb, ki so bili doživeli to meščansko vojno, je poslušalo govor predsednika Roosevelta. Devet veteranov, ki so stari več ko 90 let, je z 32 njihovimi tovariši močno trpelo spričo plohe, ki je med slovesnostjo lila z neba.

Bitka pri Gettysburgu je bila tako zvana »bitka sestanka«, in jo je izgubil vojskovodja Lee, ki se je moral po hudem boju umakniti

čez Potomac. Lee, ki ga je mnogo vojaških strokovnjakov spoznalo kot najboljšega ameriškega generala tedanje dobe, je podlegel generalu Meadeu. Meade je bil zmagovalec, a zmagal je le zato, ker je imel ob koncu več vojakov na razpolago.

V nekem članku Šveda G. Bengtssona je zapisano: »Veliki Robert Lee je bil pri Gettysburgu na višku svojega zmagovalstva pobit po ujedljivji, prostaški osebi, ki se na njeno ime ne spominja dosti ljudi. Lee je tako zaničeval to osebo, da je pozabil na število vojaštva, ki jo je vodila.«

S temi besedami hoče ta Šved povedati, da je Lee svojega nasprotnika podcenjeval. Podcenjevanje nasprotnika pa je bilo že marsikakemu vojskovodju usodno.

Znani nemški letalec in pisatelj Hans Bertram, ki se je 15. julija odpeljal iz Berlina na polet okrog sveta po letalskem voznem redu kot potnik, se je v četrtek ob 22.05 točno vrnil preko Lizbone v Berlin, kjer so ga prisrčno sprejeli. Petnajst dni je samo letel okrog sveta, vsega skupaj je bil na poti 20 dni in 21 ur. — Na sliki ga vidimo za mizo na levi v sredi (s cigareto), ko poroča časnikarjem.

IVANHOE

Št. 198.

Božja sodba

Veliki mojster je zagral Rebekino rokavico na bojišče. In na besedo: »Zdaj!« sta oba izpodboda svojega konja in pojezdila drug k drugemu. Kakor je bilo pričakovati, se je Ivanhoe s svojim utrujenim konjem že pri prvem sunku zgrudil na tla. Toda — čudno — tudi Brian je padel na tla, čeprav se je Ivanhoejeva sulica komaj obrnila obenj.

Ivanhoe je koj vstal, potegnil meč in planil na nasprotnika, ki se pa ni zganil in je nepremično ležal na tleh. Ivanhoe je stopil z nogo na njegove prsi in ko je držal konico meča nad njegovim goltancem, ga je pozval, naj se vda. A vitez ni dal nobenega glasu od sebe.

»Ne umori ga,« je slednjič vzkliknil veliki mojster. »Daj, da se more spraviti z Bogom! Radi priznamo, da si zmagal ti v tem pravičnem boju.«

Ko so vitezu sneli čelado z glave, so videli, da so bile oči mrtve in da so že smrtne sence legale na njegov obraz.

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Taborne knjižice in znaki so odhodu zaradi velikega števila prijav posil, vendar bodo od tofka 9. t. m. naprej zopet na razpolago in bodo vsem krajevnim pripravilnim odborom takoj razposlani, v kolikor jih še niso dobili.

Kupite železnike vozovnice en dan prej, ko greste v Maribor, ker bo posebno 14. avgusta na vseh železniških postajah velik naval. Krajevni odbori naj na to posebno opozorijo udeležence tabora.

Vozni red posebnih vlakov je bil razposlan vsem krajevnim odborom in dobijo vsi udeleženci glede odhoda posebnih vlakov z njihovih postaj točna pojasnila pri občinah.

Občinski uslužbenci, ki se udeležijo tabora, se bodo uvrstili med javne uslužbence. Njihovo zbirališče je v Tomšičevi ulici, med Prešernovo in Ciril-Metodovo ulico.

Mariboraki težen oskrbovalce razstave je mogoče obiskati le proti plačilu posebne raztopnine, ki pa je malenkostna.

Reditelji, ki so se prijavili, naj bodo že v soboto, 13. avgusta najpozneje do 12 na dvorišču gimnazije v Korosčevi ulici 9. Tam dobijo podrobna pojasnila in navodila. Reditelji naj prinesejo s seboj, če je mogoče, kakšno lahko odejo ali lahke površnike. Naj ne pozabijo dežnika.

Prehrana bo pri velikih množicah taborjanov nekoliko otežena. Udeleženci naj bodo strpljivi. Po možnosti naj prinesejo hrano s seboj.

Prenočišča niso več na razpolago onim, ki se niso pravočasno prijavili, zato ne moremo več upoštevati prijav za prenočišča.

Šopke, pa prave naše domače šopke, naj imajo vsi taborjani. Naj se ob tej priliki pokaže lepa slovenska navađa, da si Slovenci pri posebno slovenskih prilikah našene šopke.

Litija

Na Bregu pri Litiji je umrl včeraj zjutraj gospod Anton Simončič, lastnik znane žage pri Pleskovicu, star 66 let. Pokojni je bil brat stolnega vikarja g. dr. Pavla Simončiča. Pogreb bo v četrtek ob 9 na pokopališču v Šmartnu. — V ponedeljek pa smo ob številni udeležbi pokopali na našem farnem pokopališču v Litiji gospo Marijo Simončič p. d. Berečanovo mamo iz St. Jurija. Bila je dobra gospodinja in skrbna mati svojim otrokom, imela je tudi za siromake čuteče srce. Naj jima sveti večna luč! Zalujocim naše iskreno sožalje!

Velenje

Velenjsko okrožje Zveze združenih delavcev priredi v nedeljo 21. avgusta delavski tabor pri podružnici na Gradu v Starem trgu pri Slovenjem Gradcu za slovensko katoliško delavstvo Savinjske, Šaleške, Mislinjske in Mežiške doline. Spored: ob 10 dopoldne sv. maša in pridiga, po cerkvenem opravilu pa bo javno delavsko zborovanje na prostem pred cerkvijo.

Rečem Vam: TA HRANA ZA KOŽO Z BIOCELOM JE ČUDOVITA!

To dokazuje
da se koža
da
hraniti

Moj zdravnik mi je dejal, da se Biocel, vsebovan v tej posebni hrani za kožo, pridobiva iz skrbno izbranih mladih živali. Globoko prodre v kožo in dovaja ji hrano, ki je potrebna, da postane čvrsta, sveža in mlada. Biocel je iznašel neki glasoviti profesor dunajskega vseučilišča. Zdal je Biocel kombiniran z rožnato kremo Tokalon baš v pravem razmerju, da lahko redi kožno tkivo. Uporabljajte to kremo zvečer, zjutraj pa uporabljajte belo kremo Tokalon. V 3 dneh Vam bo pokazala pot, da se rešite napak svoje polti in ohlapnih mišic lica. Pri poizkusih, ki jih je dr. Stejskal napravil na kliniki dunajskega vseučilišča pri ženah od 55 do 72 let, so gube izginile v roku šestih tednov.

UČITELJICE!

Duhovne vaje na Betnavi od 16. avgusta
zjutraj do 19. avgusta zjutraj. - Tečaj
Katoliške akeije od 19. avgusta zjutraj.

Mali oglasi

(Pohištvo)

Mi smo cenejši!

Izkoristite priliko! Zaradi pomanjkanja prostora nudim ves mesec avgust 10 do 15% izrednega popusta. Petletna garancija. Delavnica za prvovrstno pohištvo! Malenšek, Celovška cesta 258.

STROJI

Pletiline in šivalne stroje
raznovidne, poceni prodam. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 12497. (1)

Denar

40—50.000 din posojila
iščemo proti vknjižbi na prvo mesto. - Večkratno obresti. Dopise v upravo »Slov.« pod »Jamstvo« št. 12492. (d)

BANČNO-KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40
kupi takoj in plača
najbolje
HRANILNE KNJIZICE
bank in hranilnic
VREDNOSTNE PAPIRJE
8% obveznice, bone in
srečke, delnice itd.
VALUTE VSEH DRŽAV
PRODAJA SREČK
državne razr. loterije

Konči Ahačič:

Trije tički

Tri dni in tri noči so leteli,

Ko so končno prileteli na luno,

dokler niso prišli k lunici, na kateri sedi Mav-mav. Ioj, kako se je Taci bala brezmejnega prostora! Posebno še ponoči, ko bi bil skoraj ves črn, da niso tu pa tam migetale zvezdice. Trdno se je držala za ušesa dušice Luksa in je zapirala oči, da se ji ne bi v glavi zvrtilo. Tik za njima je letela muca Maca. Kar srček ji je razbijal od nemira, če je pomislila na bližnji obračun na luni.

je bil ravno zadnji krajec. Že od daleč so zagledali na njej ogromno, krasno, srebrno muco Mav-mav in mnogo sivih mišk. Ob tem pogledu se dušici Maci začne zbujati vest in jokajoča spregovori: »Strašno hudo sem že trpela, Mav-mav! A zdaj bi bila res vesela, če bi Maca zopet bila. Vsako miško bom vlovila. Pred smrtjo se bom z njo igrala, jo grizla, praskala, metala in s tem ji krutost poplačala. Preveč pri njih sem zla prestala!«

Med kitajskimi teroristi

Prvo poglavje.

Ali poznate tajnosti kitajske politike in skrivnosti kitajsko-japonskega spora? Hm! bolj malo, domnevam.

No, dobro! Tudi meni niso bogve kaj znane. To pa kljub temu ni zadrževalo očeta Blancharda, da me je pretekli mesec poklical v ravnateljsko pisarno »Dernières Nouvelles« in mi v glavnem rekel naslednje:

»Ljubi moj Martin, vzeli boste nočni brzi vlak, ki pelje v Marseille in jutri opoldne se boste vkrcali na brzoparnik za Daljni Vzhod. Odnosaji med Kitajsko in Japonsko so vedno bolj napeti, posebno veliko razburjenje je v Sanghaju. Hočem imeti enega na tem mestu.«

»Toda, gospod, ne poznam kitajskih zadev, zamenjavam imena generalov z imeni rek in primoran sem vsakokrat pogledati v slovar, kadar hočem pravilno napisati ime Mandžoukou.«

»To ni važno, vsi naši čitatelji so taki kakor vi.«

»Vendar...«

»O, ne! Ne boste se več nadalje zoprstajljali, a? Poročila, ki mi jih boste pošiljali, gotovo ne bodo bolj napačna kakor poročila agencij in vi jim boste dodali vsaj barvo... Ljudstvo ljubi barvo...«

Koncem koncev sem se po dolgotrajni vožnji izkrcal v Sanghaju kot »posebni dopisnik«. Resnici na ljubo povedano, sem bil, ko sem stopil na kitajsko tla, manj neveden kot ob svojem odhodu iz Marseille. Največ svoje bivanje na parniku »Félix-Roussel« sem porabil za to, da sem preiskal in proučil več del, ki se nanašajo na kitajsko-japonsko vprašanje. Sklinal sem se celo, o odkritostnost, nad zemljevidom železnice v treh vzhodnih provincih

Vedel sem, da Tehang-Tso-Liang ni kakšen geografski kraj, ampak maršal komunističnih stremiljenj. Vedel sem tudi, da Hei-Long-Kiang ni vojak, ampak obmejna pokrajina U.R.S.S. Se dosti ponosen sem bil nase.

Tako pripravljen sem lahko spraševal šanghajske osebnosti, ne da bi se mi bilo treba bati, da bi povzročil neumnosti, ki bi vzbujale pozornost.

Toda kljub svojim prizadevanjem se le nisem mogel navdušiti za svojo službo. Nisem politični poročevalec. Ljubim dejanje pod vsemi oblikami, a za zločinse preiskave sem pa slabič. Tokrat moram proučevati pravna vprašanja, se poglobiti v to zmešano zgodovino in se baviti s celo povodno pravdo. To mi je skazilo veselje, ki sem ga imel, da bi obiskal ta del Kitajske.

Kje začeti?

Zalosten sem si stavil to vprašanje, medtem ko me je avto peljal proti hotelu na »Bund«, ki mi ga je priporočil nek pristaniški uradnik. Bilo je okrog štirih popoldne in na križiščih so se ogromni liksi, ki so bili nastavljeni pri angleški policiji za nadzornike, kakor sem domneval, kar kuhali pod svojimi čeladami. V Sanghaju je poleti vročina tako izrazita kot pozimi mraz. Torej bili smo v avgustu. Kaj malo ugodna doba za preveliko delavnost možganov! Čutil sem, da me napada nepremagljiva želja po brezdelju.

Hotel Evropa se je vzdigoval na obrežnih nasipi Wangpoa. Imel je zelo strogo zunanost med nekoliko starejšimi palačami, ki so bile brez vsakega modernega sijaja. Toda zdel se je zelo udoben in osebe v njem je bilo molčeče in izurjeno. Dali so mi v tretjem nadstropju sobo na pročelju, h kateri je spadal tudi balkon. Od tod sem videl obrežje, ki je kar gomazelo malih ladij za prevažanje prtljage.

Ob tem pogledu sem bil kar očaran.

Postrešek mi je pomagal, da sem se iznebil raznih kovčgov. Kljub temu, da je bil tu ventilator, ki je hladil s svojimi velikanskimi krili zrak in čeprav sem si prisukal pri srajci rokave, mi je tekel pot po obrazu. Nekoliko sem bil v skrbeh zaradi noči.

»Moj Bog! Kako bom spal v tej strašni vročini?«

Ko je postrešek odšel, sem nekoliko uredil svoje listine in z namršeniimi trepalnicami skušal napraviti načrt za svoje delo. Imel sem seznam imen: treba je vprašati bele in rumene straže. Imel sem...

Začel sem krčevito zdehtati.

Kaj še! Nesposoben sem, da bi se zbral. Treba mi je, da se navadim te pasje kolibe. Do jutri si bom privoščil dopust, da se privadim temu podnebju.

Ta odločitev me je razvedrila in nekaj minut pozneje sem se že pomešal v to slikovito gibanje Bunda.

Vedno sem čutil veselje sprehajati se po neznanim mestu. Rad pohajam po njem brez cilja, pozoren na vse odraze tega, meni tujega življenja. Po mojem mnenju ni bolj prijetnega občutja, kakor da prodrš v to mnogoterno človeško naravo, ki jo želimo vedno globlje spoznati.

Prepirljiva množica je polnila hodnike: snažni in črno oblečeni Kitajci, ki so se pečali s svojimi posli, razčepani kuliji, ki so hodili v vse smeri, beršci, pokriti z ostudnimi ranami, ženske z dolgimi hlačami iz blešččega se »lanha«. Razen beračev so vsi hoteli, kakor da bi bili zamudili kak rendez-vous. Kitajske ulice nudijo vedno sliko ponorelega mravljišča.

Včasih je prišel kak bebec, miren in čemer ten ter krilil z rokami na vse strani. Pristanke je nudilo slično živahnost s svojimi tramvaji, avtomobili in s temi tujimi samokolnicami z veličastnimi kolesi, ki služijo za prevoz ljud-

stva prav tako dobro kakor kuliji.

Psovke so kar padale, prodajalci dnevnikov so divjali mimo vas in kričali, da ste jih komaj razumeli.

Nasproti hotelu pri carinarnici se je Customs Jetty polnila z vrešččo množico, ki se je kregala z agenti, oblečenimi v »kakke« uniforme. Ob nasipu so bile prodajalne, v katerih so se nahajala različna čudovita jedila, ki so skoraj vsa dišala po osmojeni masti. Nek mešanec me je nagovoril s preponižno vljudnostjo in mi ponujal ametiste in bisere. Čeprav sem jih odklonil, je vendar šel še nekaj minut za menoj. Suknjič mu je bil zamazan in preluknjan od zastarelega znoja. Nenadoma me je zapustil, da bi se lotil zopet ameriškega pomorščaka, ki je z rokami v žepih prisostvoval izlaganju malega brzoparnika »Hang-Chow«.

Tedaj je ura na nekem zvoniku odbila šest. Sonce in prah na Bundu sta mi povzročila strašno žejo. Toda kje se dobi v Sanghaju kaj likerja? Oh, krajev gotovo ne manjka, le poznati jih je treba. Neodločen sem se ustavil na strani hodnika, kar so mi prišle na misel besede komisarja na »Félix-Roussel«.

»Ne pravim vam z bogom, gospod Martin, kajti naša ladja ostane tu nekaj dni in bova imela dosti prilik, da se dobiva v »Francoskem okraju«. Vsi gospodje francoske koncesije se srečujejo tu pri kosilu, da igrajo tenis ali biljard ali zgolj, da pijejo whisky s sodavico.«

Ne da bi se obotavljal, sem poklical avto-taksi:

»Francoski okraj.«

Bal sem se, da me ne bi vprašali po naslovu, kajti prav nič mi ni bil znan. Toda »Francoski okraj« je moral biti od Sanghajcev prav tako poznan kakor Mestna hiša, kajti so ter je brez kake druge razlage razumel mojo žujo. Vozilo je zavilo v Canton Roat, spremeljale so ga pa psovke kulijev, katerim je vzelo zaslužek tako rekoč izpred nosa.

Vaša usta in zobje

Lepi in dobro negovani zobje
spopolnijo Vašo zunanost.
Prijeten duh iz ust ni samo
potrebna pažnja proti Vaši
okolici, temveč poveča tudi
Vaš lastni dober občutek.

VADEMECUM

Sedaj cenejše za 28%

VODA ZA USTA
PASTA ZA ZOBE
BARNÄNGEN
STOCKHOLM

Zaloga: Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova ul. 23.

POHIŠTVO!

E. ZELENKA

tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Obiščite

POSTOJNSKO JAMO

(Postojna pri Trstu in Opatiji — Italija)

Največje podzemsko čudo sveta

Električna razsvetljava — Motorna železnica —
Odprta celo leto — Izkoristite nakazila za hotele
in bencin ter znižanje voznine na želez. (50-70%)
Pojasnila: ENIT, Petra Koelča br. 6, Beograd in vsi
ostali potniški in prometni biroji.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 10. avg.: 12 Uvertura (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Polke in vauči (plošče) — 14. Napovedi — 18. Koncerti Rad. orkestra — 18.40 Mladinska ura: Opazuj in poslušaj (g. prof. Miroslav Adlešić) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Predavanje inspekcije drž. obrambe — 19.50 Dnevni list: Člo, elo (plošče) — 20. Pevski koncerti g. Jožeta Gostiča, čl. zagr. opere, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 20.40 Podoknice — 21. Koncert Rad. orkestra — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Koncert dveh kitar (gg. Antunović in Harslag).

Četrtek, 11. avg.: 12 Čajkovskij op. 74: Sesta simfonija v a-molu (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Domača glasba (Rad. orkester) — 14. Napovedi — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Mati Angelina in Brankovič (dr. D. Popović prof.) — 19.50 10 minut zabave (g. Fr. Lipah, član Nar. gled.) — 20. Romunske narodne pesmi (plošče) — 20.10 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) — 20.30 Preposrednaden koncert iz Rogaške Slatine, Dirigent A. Nefat — 22. Napovedi poročila — 22.15 Slovenske narodne ob spremljevanju Rad. orkestra, poje g. Drago Zagar.

Drugi programi

Sreda, 10. avg.: Belgrad: 20 Vok konc., 20.30 Humor, 21.30 Nar. pesmi — Zagreb: 19.30 Ljubljana, 22.20 Ples. gl. — Praga: 19.25 Smetanova opera Hudčev zid — Varšava: 19.50 Zab. konc., 21.10 Chopinove skladbe, 22. Stravinskoga baleta gl. — Sofija: 19.15 Verdieva opera Aida — Budimpešta: 20.25 Voj. godba 21.10 Cig. ork., 22.45 Jazz — Dunaj: 20.10 Družabni večer, 22.30 Družabna gl., 24 Ples. gl. — Nemške postaje: 20.10 Družabni večer z radijske razstave — Strasbourg: 20.45 Simf. konc.

Četrtek, 11. avg.: Belgrad Zagreb: 20 Opera ura, 21. Ork. konc. — Praga: 19.30 Zab. gl., 20.25 Radijska utopija, 22.30 Kvariet — Varšava: 19.25 Zab. gl., 22. Komorni konc. — Sofija: 19.15 Nar. gl., 19.45 Klavir, 22. Lalka in ples gl. — Budimpešta: 20.15 Opereta, 23.35 Cig. ork. — Dunaj: 20. Val 1838—1938 — 20.30 Nar. in zab. gl., 24 Nočni konc. — Königsberg: 20.10 Operetni večer — Frankfurt-Stuttgart: 20.15 Ork., zbor in solisti — Monakovo: 19.15 Operetni večer.

KOLESA znamke „AXO“

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi kupite ugodno pri

H. SUTTNER

LJUBLJANA, Aleksandrova 6

Zahtevajte brezpla. cenik! Ugodni plačilni pogoji!

Posrestva

Enodružinsko vilo

popolnoma opremljeno - ves komfort, v sredini Gorenjske, s krasnim vrtom, ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.229. (p)

Gostilno

z velikim gostilniškim vrtom in gospodarskim poslopjem, na prometni točki, periferija Maribora — prodam. — Vprašati v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 1251. (p)

Parcela

skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², napredaj, Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogoji ugodni. Električna, vodovod poleg. Poizve se: Vižmarje 100.

V Brežicah in okolici

so napredaj hise, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposrestva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Parcele za stavbišča

in podružnično dameke frizerske obrti - prodam po ugodni ceni. — Posebni damski salon dam v najem. Ponudbe podružnični »Slov.« v Celju pod 52.

Vnajem

ODDAJO:

Delavnico

za večjo obrt, v Ljubljani, oddam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 12498. (n)

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjske, 3 mm visoke petlitne vrstice po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Sluzbodobne

Brivskega pomočnika

dobrega in hitrega delavca, s finim nastopom — sprejme Vajt, Kranj. (b)

Bono

sprejem k trem otrokom. Pogoji: meščanska šola s perfektnim znanjem nemščine. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Otrokoljubna« št. 12518.

Razno

Vdova

ki se nahaja v skrajni bedi s tremi otroci, bi oddala deklico sedmih let dobrih ljudem v svojo oskrbo ali pa za svojo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12526. (r)

Prodamo

Kislo zelje, repo

sarimo, prvovrstno, vsako množino, dobavlja Homan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 81, tel. 35-39. Cene konkurenčne. (l)

Dve športni kolesi

malo rabljeni, zelo poceni napredaj. Ciklus, Ljubljana, Tyrseva 51. (l)

Cvetlični med

domač, zdravilni, nudi najceneje J. Menart — Domžale. (l)

VINA

Vam nudi Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posodi najugodnejše TELEFON STEV 25-73

„VELEBIT“

otroški vozički

ZAGREB, Mesnička ul. 7/II, na dvorišču

Najnovejši do sedaj še nevideni modeli za 1938 v specijalni in največji trgovini otroških vozičkov. Prodaja za gotovino in na odplačilo. Cenik s slikami brezplačno. Izrežite oglaš zaradi naslova.

Pisalni stroj

znamke Underwood, dobro ohranjen, prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12496. (l)

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrseva cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Šotor

z gumiranim dnom - napredaj. Stari trg 11-a, II. nadstropje. (l)

»Kappel« pisalni stroji

prilagojeni o odličnih izdelkih nemških tovarn. — Pisalni stroji za pisarno in potovanja. Najmodernejša oprema!

KLEINDIENST & POSCH Maribor, Aleksandrova 44

MALINOVEC

prišten, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan - se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Neboščenika«.

Parkete

vseh vrst izdeluje in dobavlja po nizki ceni Leo Paulin, tovarna parketov in furnirja, parna žaga, pošta Straža pri Novem mestu.

2951

Slovinci v Italiji pozor!

Kdor želi v Italiji prejemati »Slovenca« po pošti na svoj dom, naj sporoči tvrdki Giovanni Parovel, Trieste, Via Ir. Denza 3. Mesečna naročnina za Italijo znaša lit 16.50 in naj se nakaže vnaprej na čekovni račun g. Giovanni Parovela števil. 11-1649. S tem se prihranijo stroški, naročniku pa takoj lahko postrežejo z listom. Seveda se mora pripomniti, da je poslani denar namenjen za naročnino »Slovenca«.

Brez posebnega obvestila.

Globoko užaloščeni sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

Franc Jeram

univerzitetni vratar v pokoju

dne 9. t. m., po dolgi, mučni bolezn, previden s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti ga sprejmo v četrtek, dne 11. avgusta ob 3 popoldne izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska c.) na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. avgusta 1938.

-Zalujoči ostali.

Muholovce

po 40 para in drugo — nudi poceni Lindič, Ljubljana, Dalmatinova 5. (l)

Koruzno moko

za žgance, prvovrstno, vedno svežo, in druge vrste moke nudi trgovina Zorman, Stari trg. (l)

Posteljne mreže

izdeluje in sprejema rabljene v popravilo, najceneje Alojz Andlovic, Gregorčičeva 5 (pri Napoleonomu spomeniku).

Mizarji!

V železnini Fr. Stupica v Ljubljani na Gospodarski cesti št. 1, poleg »Figovca«, dobite po nizkih cenah vse vrste okovja za stavbe in pohištvo in razno orodje. Poskusite!

Kam pa kam?

Danes in jutri

vijudno vabim cenj. goste na žeganje v Zavogljje. Za razvedrilo in dobro kapljico preskrbljeno. — Ivan Počrnta, gostilničar. (r)

Stanovanja

ODDAJO:

Enosobno stanovanje pritično, takoj oddam. — Lepodvorska ulica 3 (pri lišniku). (b)

Dijaki

Dijaki

se sprejmejo. — Vezjak, Splavarska 6, Maribor. D

Dijak - odličnjak

išče stanovanje proti instrukcij. Naslov v podr. »Slovenca« v Celju. (D)

Blagodejno delovanje kolonjske vode dobre kakovosti

Kadar je telo trudno, izčrpano, zdelano od napora, kadar so živci napeti, zaradi neznozne poletne vročine, Cotyjeva kolonjska voda nudi radost, odmor, pomirjenje...

To je pravi izvor svežine!

Eau de Cologne »Cordon Rouge« — izdelek visoke kakovosti — ima najbolj intenzivno svojstvo jačanja, najnežnejše je parfimirana, to je najbolj sveža kolonjska voda...

„Cordon Rouge“
EAU DE COLOGNE
COTY

Glavno zastop za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug, parfumerijski oddelek, Zagreb

Kupimo

Cvetlični med

kupujem. — Najnižje ponudbe v upravo »Slov.« pod »Med« št. 12177. (k)

Polnojarmenik

premera 65—75 cm, rabljen, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe s ceno poslati na Pilana Mamula, Vrboško. (k)

Poizvedbe

Kdor je našel

od motorja glušnik (Auspuch) od Naklega do 8k. Loke, naj to proti nagradi javi mesarji Krek v škofji Loki. (e)

Pozabil sem v vlaku

fotoparat od Novega mesta proti Karlovcu. Najditelj naj ga odda proti nagradi. Germovšek, Ponikva.

Vdani v voljo božjo naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je umrl dne 9. avgusta, previden s sv. zakramenti za umirajoče, naš ljubljani brat in stric, gospod

Anton Simončič

žagar

Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, 11. avgusta ob 7 zjutraj iz hiše žalosti na Bregu št. 2 na župnijsko pokopališče v Smartnem pri Litiji.

Priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin!

Breg pri Litiji, dne 9. avgusta 1938.

Žalujoča rodbina Simončičeva.

Zahvala

Ob prebriski izgubi našega nenadomestljivega, preljubega soproga in očeta, gospoda

Jerneja Špilarja

sva prejeli toliko ustmenih in pismenih izrazov sožalja, za katera se tem potom najiskreneje zahvaljujemo. Najsrčnejša hvala vsem, ki so nama v teh strašnih urah stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem vencev in cvetja, ter vsem ostalim, ki so našega predragega pokojnika spremili k večnemu počitku. Sv. maša zadušnica bo darovana v četrtek, dne 11. avgusta in v soboto, dne 13. avgusta 1938 ob 7 zjutraj v farni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

Antonija in Tončka Špilar

Zahvala

Vsem, ki ste ob priliki smrti našega ljubega očeta

Milana Bleiweisa-Trsteniškega

izrazili svoje sočutje, ga spremili na njegovi zadnji poti in ga obsuli s cvetjem, naša najtoplejša zahvala. Predvsem pa se zahvaljujemo gospodu šefu-primariju dr. B. Lavriču za njegov požrtvovalni trud, č. duhovščini, oficirskemu zboru in vojaštvu za častno sprejeto. Posebno za zahvaljujemo še g. občinskemu svetniku polkovniku Viktorju Andrejki za njegove ganljive poslovljne besede. Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, 11. avgusta 1938 ob 7.30 v stolnici. Ljubljana, dne 9. avgusta 1938.

Rodbina Bleiweis-Trsteniška